

galler

4

40. LETNIK
1993-1994

MLADINSKA REVIJA
40. LETNIK 1993-94
DECEMBER 1993
ŠTEVILKA 4

Naslovna stran:
Walter Bullo, 4. r. (1992-93)
OŠ "Josip Ribičič" SV. JAKOB

Izdaja: Soc. Coop. Novi Matajur a.r.l.
Cedad

Glavna urednica: Majda Železnik
Odgovorni urednik: Dušan Udovič
Uredniški odbor: Marij Čuk, Kristina Kovačič, Mirjan Mikolj, Vera Poljšak, Magda Tavčar, Ksenija Majovski

Naslov uredništva: **Galeb**, Ul. dei Montecchi 6, 34137 Trst, telefon (040) 7796390 – Naročila in ekspedit: 7796600

Fotostavek, fotoliti in tisk: Graphart, Trst, Drevored D'Annunzio 27/E, Tel. (040) 772151

Naročnina (10 številk): **30.000 lir.** Posamezna številka **3.500 lir.** Posamezna številka v Republiki Sloveniji **240 tolarjev**, naročnina **2.000 tolarjev**.

Galeb je mesečnik in je registriran na sodišču v Trstu pod št. 158 od 3. maja 1954. Včlanjen je v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana).

VSEBINA

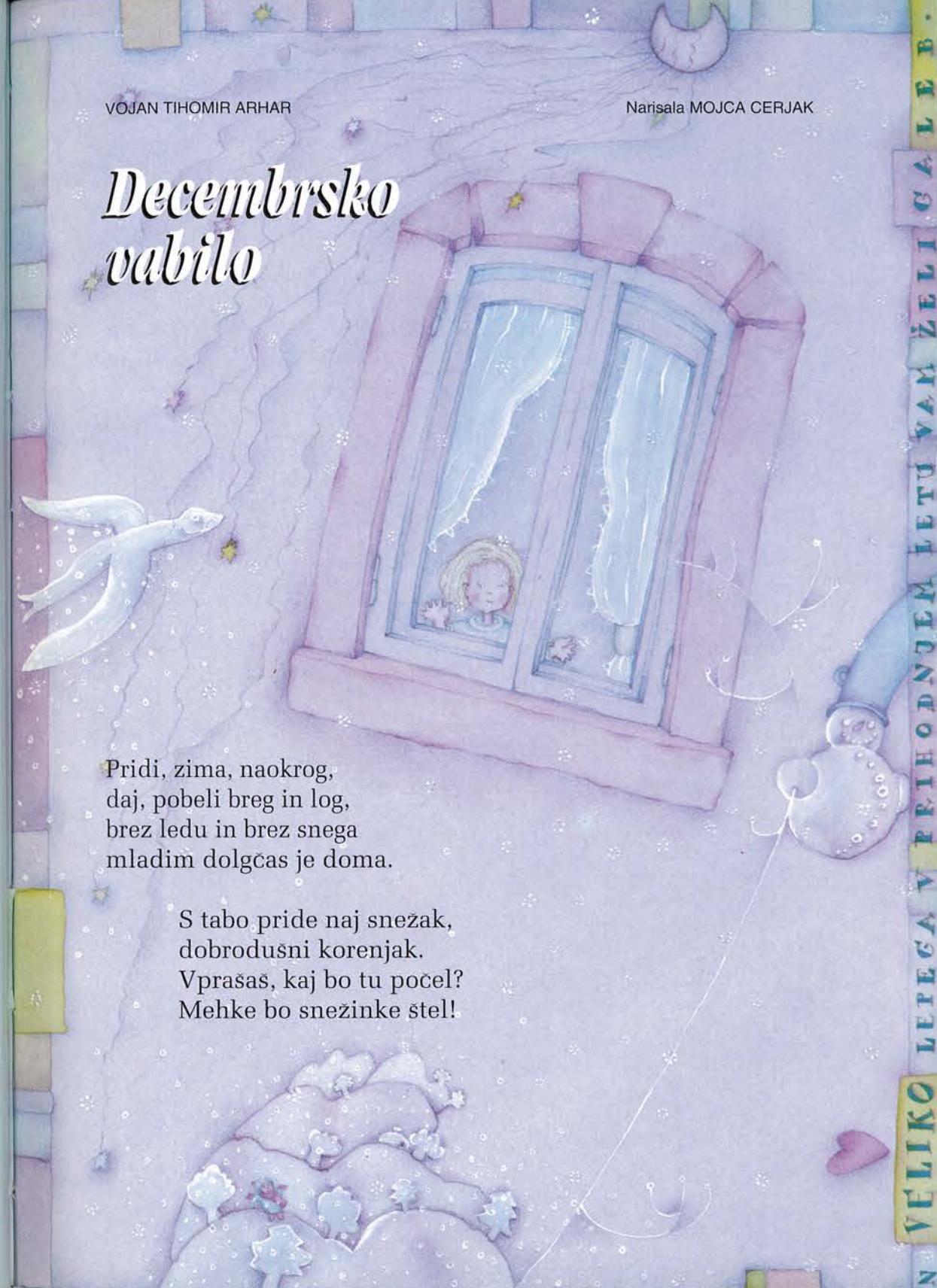
Vojan Tihomir Arhar: Decembrsko vabilo	1
Fran Erjavec: Božični prazniki	2
Boris Jukić: Dedek Mraz	5
Fran Levstik: Božič odpisuje Najdihojci	10
Berta Golob: Kakšna škoda	12
Neža Maurer: Škrat izpod Lobnika	13
Miroslav Košuta: Pesem za punčke	16
Marko Kravos: Zgodilo se je v vrtu, pa ne črnemu krtu!	18
Berta Golob: Jezikovni vozli	22
Niko Grafenauer: Zemlja	23
Franci Lakovič: Bele predice	24
Klarisa M. Jovanovič: Mali kuharji	25
Božo Kos: Iz Lista za radovedne Petka	26
Vera Poljšak: Voščilo	27
Šolarji pišejo	28
Jože Petelin: Velika križanka	32
Besedilo na platnici: Marko Kravos	

Ilustracije so naredili: Barbara Boneta (str. 24), Marjanca Jemec-Božič (str. 17), Mojca Cerjak (str. 1, 23), Veno Dolenc (str. 25), Leo Korelc (str. 32), Božo Kos (str. 26), Marjan Manček (str. 7, 9, 22), Jasna Merkù (str. 14-15), Klavdij Palčič (str. 12, 18-21), Magda Tavčar (str. 2-4, 10-11, 27, zadnja stran platnice).

VOJAN TIHOMIR ARHAR

Narisala MOJCA CERJAK

Decembrsko vabilo

Pridi, zima, naokrog,
daj, pobeli breg in log,
brez ledu in brez snega
mladim dolgčas je doma.

S tabo pride naj snežak,
dobrodušni korenjak.
Vprašaš, kaj bo tu počel?
Mehke bo snežinke štel!

VELIKO LETECA V PRIMORDIJEM LETTU VANŽELICE GALE

Božični prazniki

BOŽIČNI PRAZNIKI SO PRED DURMI. VSAK JE NAJ-RAJSI DOMA V SVOJEM KOTU. NOCOJ JE SVETI VECER ALI BADNJAK. PRAVEGA DELA NI NIKOMUR MAR, ZLASTI MOŠKIM NE. VSI SE POTIKAJO OKOLI PEČI, KI DANES PUHTI POSEBNO DOBRODEJNO TOPLOTO OD SEBE. MATI IMA VELIKO PEKO. PO VSEJ HIŠI SE ŠIRI TI-sti DOBRI VONJ PO POTICAH IN GIBANICAH.

ZA ČUDO PRIDNI SO DANES OTROCI. VSI SO V HIŠI, VSI SE GNTEJO ZA MIZO. TIHI SO, DA JE KAR NE-VERJETNO. ŽE SINOČI JE PRISEL NJIH STAREJŠI BRAT,

KI SE UČI V MESTNIH ŠOLAH. S SEBOJ JE PRINESEL VSEGА, KAR JE POTREBNO ZA JASLICE. ŽE ZJUTRAJ SO SE OTROCI NAPOTILI V LOG NABIRAT MAHU. PRINE-SLI SO GA POLN KOŠ. ZA PET TAKIH JASLIC BI GA ZA-DOSTOVALO.

KO SO BILI OTROCI V LOGU, JE HLAPEC UTRDIL V KOTU DESKO. NA TO DESKO STAVI ZDAJ STAREJŠI DECEK JASLICE. IZ MAHU NAPRAVI GORO. PO GORI SE VIJE CESTA. POSUTA JE Z NAJDROBNEJŠIM PESKOM. CESTA DRŽI V BETLEHEM, KI STOJI V KOTU VRHU GO-RE. POD GORO POSTAVI HLEVČEK. VANJ POLOŽI NA SLAMICO BOŽJE DETE. OB STRANEH MU STOJITA OSLICEK IN VOLEK. POLEG JE BOŽJA PORODNICA S SVETIM JOŽEFOM. POTEM RAZPOSTAVLJA PO GORI DREVESA, OVCE, KRAVE, VOLIČE IN PASTIRCE. SPRE-DAJ UTRDI VRSTO DROBNIH SVEČIC. NAPOSLED OBE-

SI NA DOLGO KONJSKO ŽIMO OD STROPA DOLI ANGELA, KI NOSI V ROKAH NAPIS: "SLAVA BOGU NA VIŠAVAH IN MIR LJUDEM NA ZEMLJI!"

KO STAREJŠI SIN VSE TO UREJA IN NASTAVLJA, SEDE MLAJSI BRATJE IN SESTRICE OKROG NJEGA. MIRNI SO, KAKOR BI BILI PRIBITI. NE PREMAKNEJO OČI OD JASLIC. NEBEŠKA RADOST JIM SIJE Z ZADOVOLJNIH OBRAZOV. DANES SO POZABLJENE VSE IGRE. CELO JESTI JIM NI MAR. ZADOVOLJUJEJO SE S HLEBČKI, KI JIH JE MATI NALASČ SPEKLA ZANJE.

DOMAČEMU PSU BELINU PA NE GRE V GLAVO, DA SE DANES NIHČE IZMED OTROK NE ZMENI ZANJ. GLEDA JIH IN GLEDA. NAPOSLED SKOČI NA KLOP IN SE NERODNO RINE MEDNJE. OTROCI GA POPOLNOMA PREZIRajo. NEKDO GA CELO KRCNE PO GOBČKU. BELIN SE NEVOLJEN ZOPET ZAVLEČE POD KLOP PRI PEČI, SE ZVIJE IN DREMLJE DALJE.

BADNJAK = belokranjsko dan pred bozicem

BORIS JUKIĆ

Narisał MARJAN MANČEK

Dedek Mraz

Na dreveščku je gorelo pet svečic, z vejic so viseli papirnati ptički. Nona je pletla nogavičke za Smrkavca. Oče je brundal. Jaz sem se presedal. Deda ni bilo.

Kaj je še bilo takega? Aha, luč sem ugasnil in nekoga smo pričakovali.

Smrkavec je ves rdeč ležal v košu in izpuhteval vročino kot mlad prašiček. Veselje ga je bilo pogledati. Mislil sem, da spi. Pogledal sem ga, a je imel oči čisto odprte. "Smrkolinček!" sem ga poklical, pa me ni slišal.

Usedel sem se k očetu, roki sem pognal v mencavi mlinček.

"Kaj naj mu naredim?" je vprašala nona. Oče ni rekel nobene. "Kaj je rekel zdravnik?" je spraševala naprej, oče je samo mrmral. "A bo prišel al ne bo prišel?" ga je spet zasitnarila.

"Že ne more biti sile," je odgovoril oče.

"Oh, ja!" je zastokala.

"Se mi zdi, da nekdo prihaja," je nato dejala. "Nekdo trka."

Slišal sem, da ni nihče trkal, a je v šipi nekaj blisnilo. Hippoma sem bil na nogah in gledal skozi okno v temo. A kamor sem pogledal, povsod je seval beli mrč.

"Kdo je bil?" sem spraševal.

"Bog vedi," je odgovarjala nona.

Obrnil sem se, spoteagnil sem obraz, in tedaj nekdo odpre vrata. Pokaže se kučma. Kučma vstopi, za njo se pririne velik koš.

“Oh, ja ja!” je stokal človek po kmečko in odlagal koš. “Ta je bila pa dolga. Letos je bila pa dolga. Uh, ja!” Pogledal nas je in se začudil.

“Zakaj tišate?” nas je povprašal. Pogledal je vame in razširil roke. “Ja, a nismo veseli?” In potem se je sklonil. “Kako je tebi ime?” je pobiral. Tiho sem bil. “A si me kaj čakal?” Poglej v koš, poglej,” je vabil in me je gledal od zelo blizu. “Poglej, kaj sem ti prinesel.”

Dvignil sem roke in stekel k stričku Mrazu. Objel sem ga okrog vrata.

“Oh, dedek Mraz,” sem dejal hrepevsko in se ga oklenil, da je začel kašljati. “Samo da si prišel!”

“Oh, ja, ja,” se je smejal Mrazek in me je dvignil v zrak, po hrbtnu me je trepljal in visoko me je držal. Odnesel me je h košu in se z mano v naročju predklonil vanj. “Na, tu poglej, kakšne grablje sem ti prinesel. Lepe, majhne, prav zate narejene; da boš lahko pomagal dedu. A jih vidiš, a?”

“Kaj si pa Smrkovčku prinesel?” sem ga vprašal.

“A Smrkovčku?” je dejal. “A njemu? Ki je zdaj malo bolan?”

“Zelo je bolan,” sem dejal.

“Ah, kje pa,” je menil dedek Mraz in je zamahnil z roko. “Kdo pa to pravi? Nihče ni tako bolan, da ne bi mogel ozdraveti!”

“Nona je rekla.”

Mrazek ni rekел nobene. Iz koša je dvignil veliko papirnato vrečko. “Če je bolan, naj je pomaranče,” je dejal in je odložil vrečko v košarico k Smrkovcu. “Tako,” je dejal, “da

boš prej ozdravel. Zraven pa še orglice, da ti ne bo dolgčas, ko ozdraviš."

"Ah, ne vem jaz," je zatarnala nona.

"Tako sem rekel," se ni dal ugnati Mrazek. "Rekel sem, da bo ozdravel," je ponovil. "A si slišal Smrkavec?" je vprašal v košaro in ga opazoval.

"Na, tu imaš steklenko," je dejal očetu. "Da ga spijeta z dedom."

"Čakaj," je dejal oče.

"Ni več kaj čakati, sine," je odbrusil dedek Mraz in se zahahal proti noni. "Saj veš, kakšni so stari. Sitni ratajo, če se jih človek ne spomni. Ha ha, krš...!" Dedek Mraz mi je pomežikal. "Evo, mamca, da ti ne bo dolgčas, ko bodo dolgi večeri. Pa otrokom pa kdaj kaj preberi, da ne bodo kot kopriva; saj veš, da jih v vrtcih nič pametnega ne učijo."

"Sveto pismo!" se je zgrozila nona. "Oh, ne!" je zijala. "Kje si pa denar...?"

"No, no, no!" je pononokal dedek Mraz. "Zdaj se pa lepo imejte in zaupajte." In je izginil kot dim. Na Smrkavčka se je še kratko ozrl, in čau čau.

Tako hitro ga je zmanjkalo, tega dedka Mraza, da nisem videl, kakšne oči je imel, oče pa je držal v rokah steklenico z vinom in nona je svojo knjigo pritisnila na ustnice.

S hribov je polzel mraz, da so kosti v debelih hlačah šklepeta in jih je bilo težko pri miru držati. Pogledal sem skozi šipo na plan, a nič nisem videl, samo drevesa našega sadovnjaka z golimi belkastimi vejami, dedka Mraza nikjer.

Odprl sem vrata. Našemu dedu ni nič prinesel, sem se spomnil.

Sneženo je bilo ponaokrog, pomrznjeno, da so čuki vriskali, in luna je svetila, da je bilo vse mehko ko beli kruh. Pod jablano v snegu je klečal človek, globoko sklonjen pred se, do samih tal, s čelom je trkal v snežne kristalčke.

V zvoniku je tedaj pozvanjalo: cin cin, cin cin, cin cin. Tenko tenko, kot bi bil zvon prehlajen.

Prišel sem blizu in sem slišal, da je tiho govoril: "O, bog! O, bog! Če se temu otročiču kaj zgodi! Jaz ne vem, kaj bo z mano!"

Jah, mraz je bilo tisto leto in zvonove je zeblo. Dedek Mraz je gotovo šel še drugam na obisk. Se že še vrne.

Božič odpisuje Najdihojci

Najdihojca, listek tvoj
sam priletel v dvor je moj!
Crke niso prelepé,
krivousto se držé.
Stežka sem iz njih razbral,
kakšen dar bi tebi dal.
V roki imam zdaj pero,
odgovarjam z njim tako:
Kaj se nisi bolj učil?
Vsega z vrhom bi dobil:
konja z meda, nožek zlat,
krivo sabljo, pečen grad.
Ker premalo si mi znal,
zatoréj sem ti poslal
pisan ništrc, ki je tak,
da ga nima zlepa vsak:
v sredi votel se mi zdi
in ob kraju ga nič ni.
Bodi priden, uči se,
po pečeh ne smuči se,
da ti kaj za pirhe dam,
ki jih dvesto voz imam,
dvesto voz in petdeset,
kadar vuzem pride spet,
svetli vuzem, velik dan,
ki praznuješ ga, kristjan.

vuzem = belokranjsko velika noc

Kakšna škoda

Lahko ste veseli, ker imajo vaši očki, atiji, tatkini in atki na glavi lase. Moj ata pa je imel na glavi škodo.

Odkar pomnim, naš ata ni imel las. Bil je prepričan, da mu jih je vzela težka in zadušljiva vojaška čelada.

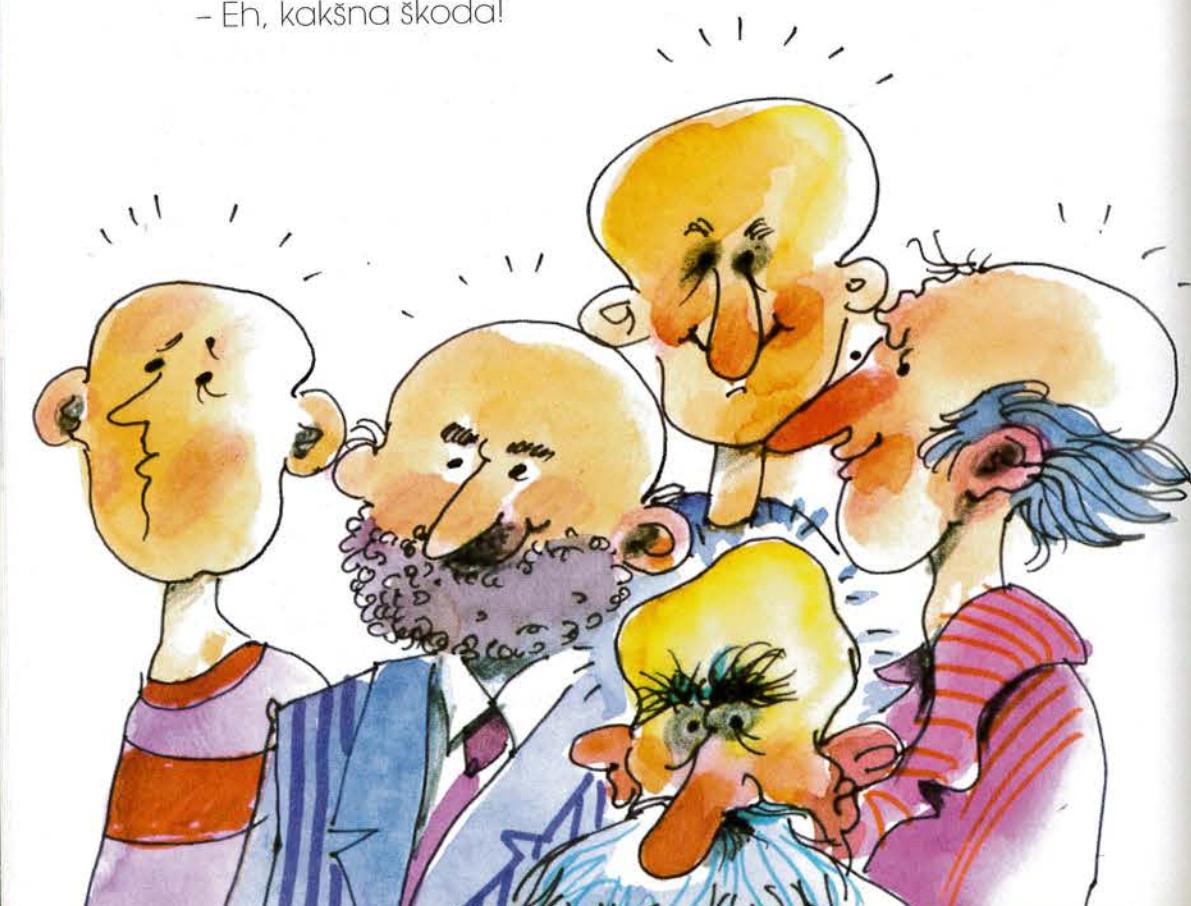
Edina beseda, ki sem jo bogve kolikokrat slišala na račun njegove gole glave, je bila škoda.

Ko sem bila majhna, me je ata rad pestoval. Jahala sem konjiča na njegovem kolenu. Božala sem ga po plešasti glavi. Nekoč sem se spet pocrkljala po njegovih licih in bradi.

– Ata, sem rekla vsa začudena, na bradi pa nimaš škode.

Kadarkoli srečam plešastega človeka, si potihem rečem:

– Eh, kakšna škoda!

Škrat izpod Lobnika

Nikar se ne bojte, da vam priovedujem neresnično pravljico. Zares živi škrat pod Lobnikom. Na pobočju, v hišici kraj hleva. Kdo pa živi v hlevu?

O to pa je vseeno, kajti vedno so v hlevu kakšne živalice: zdaj miške in pajki, pa veverice in polhi, včasih pride celo lisica, drugič jež in če je povsem varno, tudi zajklja s svojo družino.

Škrat Fabio pa živi sam? Seveda ne, le da ne poznate vseh tistih, ki tudi živijo v hišici z njim. Pravzaprav jih nihče ne pozna, saj so samo zato na svetu, da se škrat lahko z njimi igra.

Kako se igra? Enemu reče, naj mu oblecē zelene hlače in rdečo bundo; od drugega zahteva, da mu obuje vijoličaste superge. Če se tisti drugi upre, se škrat Fabio obuje sam, si povezne na glavo svojo čarobno vijoličasto kapo, s katere na dolgih vratovih visijo trije zlati zvončki in tako

cingljajo, da oglušiš. In potem? Potem se zgodi najstrašnejše: škrat prime upornega lenuha za vrat, ga odvleče pred hišo, posadi na sani, se zadaj še sam požene nanje in že drvita navzdol po ledeni drči, da vse frči naokrog. Lena žrtev – recimo da ji je ime Feliks ali pa samo Iks – kriči in tuli, da ni nikogar prosila za sanke in sankanje, da ji sploh ni do zimskega športa in da naj škrat takoj ustavi, če hoče še živeti...

Škrat pa: "Ha, ha, ha in fa, fa, fa – jaz sem Fabio, ti pa falot – saj ne moreš s sani, pa sva bot!" In v tem se zgodi: sanke treščijo z vso brzino ob drevo, ki je prišlo iz radovednosti preblizu in Iks nenadoma vidi ves hrib posut z zvezdami. A kaj je še huje: vidi tudi celo gručo škratov in vsi so natanko taki kot je Fabio. Mogoče pa je Fabio čarodej, saj ubogemu Iksu cinglja po glavi vsaj sto zlatih zvončkov in pred

Lobnik = strm hrib nad Železnim Kaplo na avstrijskem Koroškem

Lobniški škrat

Imam preštete telohe
pa tudi temne smreke,
stezice vse pospravljene
in počesane lehe.

Zdaj štejem storže v vrheh,
še vejice, brstiče,
preštejem iglice na tleh
in v gnezdecih mladiče.

Lahko pa suneš lanski mah –
če res te ni pred škratom strah.

očmi se mu bliska od Fabijevih
zlatih kodrov.

Če Iks trdno zapre oči, pa se mu
za vekami posmehuje najmanj
sto zlatorjavih škratovih oči.

Tako ne bo šlo več! Iks se zbe-
re in pobere iz globokega sneže-
nega zameta in hoče nazaj na
sanke. A glej ga šmenta: na
sankah lagodno sedi škrat Fabio
in mu moli pod nos bose noge:
"Obuj me Iks! Najprej nogavičke
potem pa vijoličaste superge!"

Iks ali po domače Feliks se
ponižno skloni in obuje zlatola-
semu škratu nogavice nato pa še

čarobne vijoličaste superge. Fa-
bio se lahko postavi pred sa-
ni, jih en, dva, tri obrne, posadi
nanje Iksa, za njim prisede še
sam in zakliče: "Bežite živali in
drevesa in grmovje!" – in že dr-
vita z Iksam navzdol – oziro-
ma navzgor, kar je isto, ko vam
je enkrat jasno, da zna škrat iz-
pod Lobnika čarati in se proti
vrhu Lobnika lahko gre navzgor
ali pa navzdol – odvisno samo
od tega, ali vas škrat Fabio želi
ali ne želi.

Otroci natanko vedo, kako
lahke so vse igre in sploh vse,
kar želimo – in kako strašno
težko, skoraj nemogoče je na-
rediti tisto, česar ne želimo, če-
sar nočemo.

Pesem za punčke

Za punčke so najlepši okraski
svileni črni laski.

Ali rdeči. Ali pšenično zlati –
težko je izbrati.

Če naj bojo kodrasti ali gladki,
zavisi, ali so dolgi ali kratki.

Pravzaprav najlepši okrasek
je nežen glasek,
tisti pravi za branje te psmice.

In najlepši so mlinčki sredi oči,
ki meljejo zvezdice,
da se od njih ves obraz razsvetli.

Najlepši sta tudi jamici v licih:
če sta ali če ju ni.

Da povem po pravici:
najlepše so punčke, če so kakor ti.

Zgodilo se je v vrtu, pa ne črnemu krtu!

"Dober dež!"

"Dobro sonce!"

Tako sta se prijazno pozdravila krompir in paradižnik v vrtu, potem pa je bilo prijaznosti med njima kmalu konec.

"Veš kaj, preljubi krompir, težko je biti tvoj priatelj. Nič nisi odkrit in vedno skrivaš svoje igrače."

"Nič ne skrivam, samo pametnejši sem od tebe," odvrne v zadregi krompir. "Kaj bi se mučil in nosil vse svoje na rokah po svetu, če pa imam lahko svoje zaklade ob svojih nogah."

"Kje ob svojih nogah?! Zakopal si jih, samo da se ne bi še drugi igrali z njimi. Glej nas: melanca, paprika, buča, kumara in jaz, ki mi pravijo tudi rajske jabolke – po cel dan se žogamo s svojimi sadeži in se lepo imamo. Ti pa, čudak zakrknjeni, kar sam ostani!" Tako se je izkašljal paradižnik.

Krompir si je gnal stvar k srcu. Kdo si ne bi, če te družba ne pusti k igri na vrtu. Užaljen se je tudi sam potrudil, da bi paradižnika razjezil.

"Če sem jaz čudak, si pa ti smrduh!" je zabrusil vsem znano resnico, ki pa je iz obzira ni še nihče tako žaljivo izrekel.

Paradižnik je zardel kot pomaranča. In če se ne bi držal za svoj količek, bi od sramote padel še v nezavest. Ko pa je prišel do sape, je krompirju vrnil milo za draga.

"Ti, ti meni očitaš?! Ti, ki o tebi vsi vejo, kako nemarno rujavi, umazani in krevljasti so tvoji... kako se jim sploh reče, tem tvojim blatnim bradavicam?"

Seveda je vse sosedstvo v vrtu blazno uživalo ob prepiru in ko so videli, da je krompirja zadelo v živo in da bo paradižnik zmagoval, so se vsi spravili nad šibkejšega in se mu posmehovali:

*Je bil en siv hudir,
umazan kot krompir
in vsak njegov gomolj
ima vsaj en mozolj.*

To pesmico je skovala melančana, tista z dolgim, vijoličnim in kljukastim nosom. Najraje se špotajo taki, ki bi morali biti prav tiho. In še s takim imenom: melančana, ki se rima s podgana. Seveda bi ona sama raje videla, da bi jo vsi klicali kar z njenim

"umetniškim" imenom – jajčivec. Drugim pa se ob tistem njenem neznanskem nosu zdi edino prav, da je in ostane melancana.

Še marsikatero pikro je rekla paprika, potem je kako debelo navrgla buča in tako se je cel vrt spravil nad ubogega krompirja.

Končno, že proti večeru, se je prikazal vrtnar. Pri paradižniku je odščipnil nekaj prebujnih vršičkov, saj je prav on sprožil tisto kreganje in zmerjanje. Potem je vse na vrtu dobro zalil.

No, zdaj je zavladal mir. Saj so bile povrtnine sitne in nestrpne

le zaradi hude pripeke in ker jih je že jalo. Da bi se pa tista nesrečna pesmica hitreje pozabila, je krompir nato povabil vso tovarišijo v kino na odprtem. Na sporedru je bila zgodba o mami zvezdi, ki so ji trije utrinki ušli na potep. Bilo je zelo lepo, ne samo ker je imela zgodba srečen konec, ampak tudi ker je krompir vsem svojim gostom ponudil goro hrustajočega, sladkega, zlato pečenega krompirčka. Vsa družba, vsi vprek so mu kar sami od sebe obljudili:

"Nikoli več te ne bomo dražili s tole pesmico –

*Je bil en siv krompir,
umazan kot huđir
in vsak njegov gomolj
ima vsaj en mozolj.*

Krompir pa spet v jok: kaj je treba tako ponavljati... sama hudo bija. Da bi ga potolažila, mu je kumara zapela:

*Če imaš krompir,
imaš tudi srečo,
brez tolarjev, brez lir
si napolnil vrečo.*

Pesmica ni kdove kaj, pa za kumaro je že to veliko. Predvsem pa je važen dober namen in ta je res obriral krompirju solzno oko.

Odtlej pa je krompirja grizlo huje, kot če bi se ga lotila kolodrski hrošč ali bramor: umazan in grd ne sodiš na vrt! – tako mu je razjedalo dušo. Zato je lepega dne pobral svoje gomolje in se preselil na bližnjo njivo. Tam vsaj krompir – ima svoj mir!

Povinil in druge spake

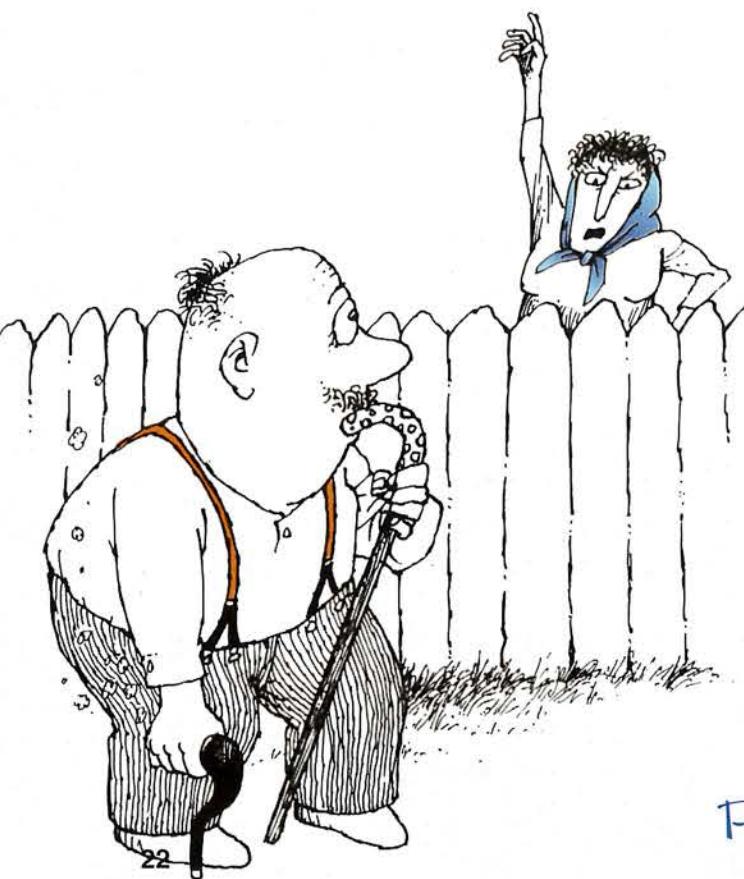
Juretov ded Jurij je že veliko doživel. Dve vojni. Ko pa je bil še mlad, mu je prvi gnil zob izpulil kdo drug kot brivec, in to brez injekcije.

“Indekcije,” reče ded.

“Datalno me je pozdravil,” pravi.

“Totalno,” ga popravi Jure. “To pomeni popolnoma.”

Ded ga presliši. Še dobro, da se ni spet razjezil, ker težko prenaša, da mu Jure popravlja besede. Namesto interesanten pravi ded **teresanten**, namesto polivinil **povinil**, folklorja je zanj **koflora**, inženir je **ženir**, kombajnu pravi **kompan**, buldožerju pa **boltežar**. Najhuje je bilo nekoč, ko je sosedo vprašal, če je njihova Nežka že dobila **scalno** pomoč.

“Krevlja Jurjeva,” se je zadrla sosedka, “ti bom že pokazala **scalno!** Dokler ne znaš govoriti, drži jezik za zobmi!”

“**Scijalna**, ali kako se že reče,” se je izmotaval ded.

“Socialna, ali slišiš, teslo neotesano, socialna!”

“**Datalno** se je zjezila,” je doma razlagal ded, babica pa ga je milijontič lepo prosila, naj se z ljudmi ne pogovarja v tujih jezikih.

Pobarvajte sami

Zemlja

Zemlja ima trdna tla
pod nogami.

In je uprta v težo neba
z gorami.

A že tisočletja na nji
med nebom in zemljo razpet
ravnotežje lovi
ta svet.

Zemlja lahko le v naravi
prav diha in rase.
V njej tudi krošnje dreves razpostavi
za letne čase.

Na teh obešalnikih
jih zraci
in v listnate noše na njih
se preoblači.

Zemlja samo zato snuje
vse svoje cvetje,
da se z njim na skrivaj občuduje
kot razodetje.

Le kadar je s polnimi ustí prsti
v molk zakopana,
takrat iz nje rdeča roža vzcveti
kakor rana.

Bele predice

KRAJ VASICE TRI PREDICE
ZA VSE GRIČKE IN GORICE
ČUDOVITO TKO PREDIVO –
DROBNO, MEHKO BELO TKIVO.

KO SE BODO UTRUDILE,
ROKE BELE ODPOČILE,
SNEG PREKRIL BO VSO PLANJAVA
NAM V VESELJE IN ZABAVO.

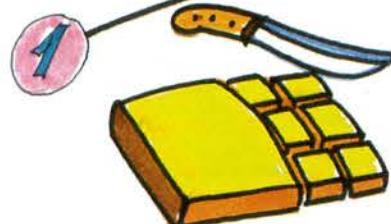

mali kuharji

Kokosove kocke

1. Kupljeni biskvit za torte zrežemo na kocke.

2.

2. V globok krožnik stresemo 100 g kokosove moke.

3.

3. V kozico nalomimo 150 g jedilne čokolade in dodamo žlico vode. Nad paro raztopimo.

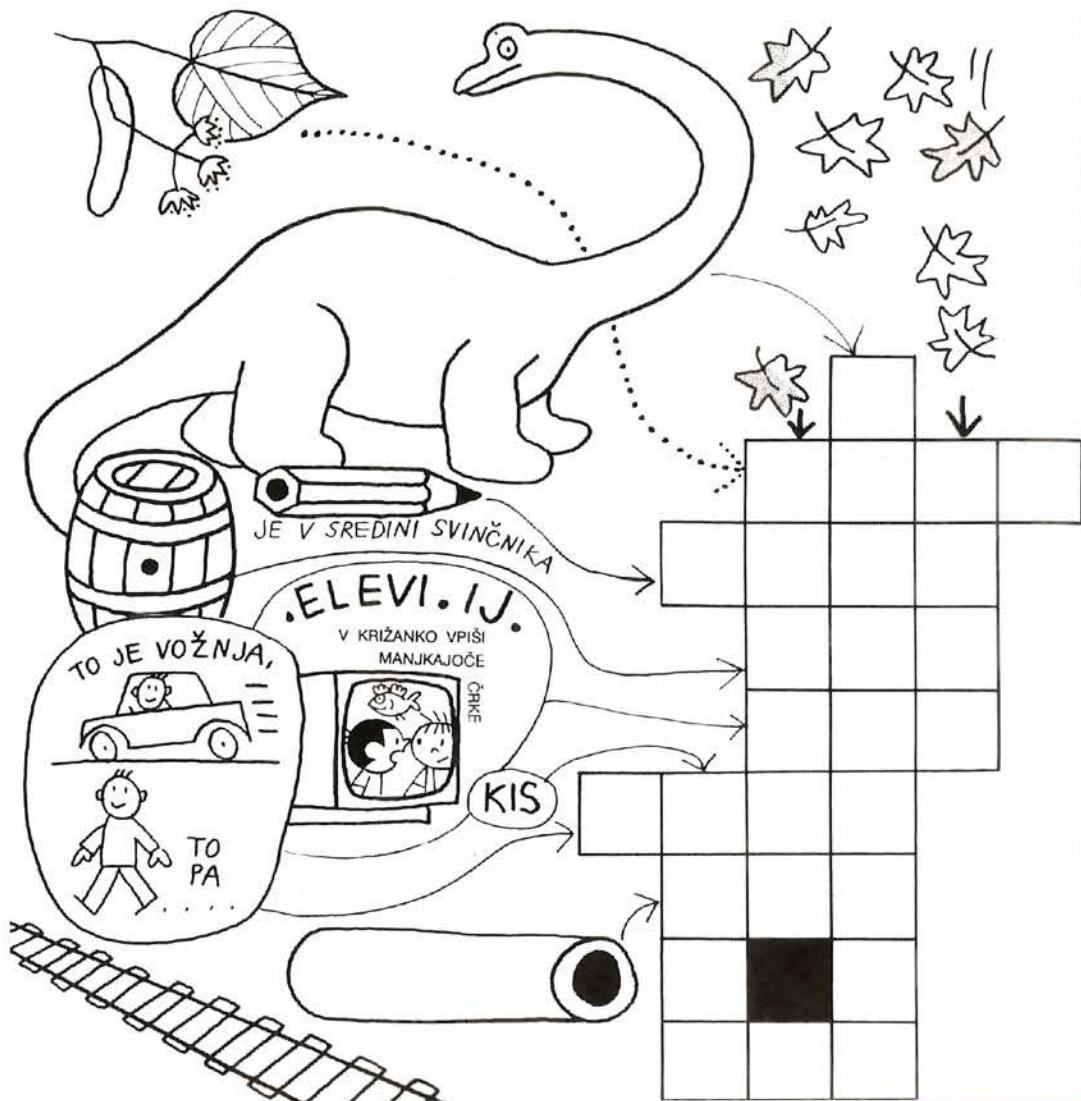
4.

4. Vsako biskvitno kocko navlažimo z žlico mleka, prelijemo z raztopljenou čokolado in povaljamo v kokosovi moki.

Jz lista za radovedne PETKA

KO SEM V PEĆI, VSAK ME RAD IMA. ČE SEM V STREHI,
VSE PRED MANO TREPETA.

voščilo

Vstavi zloge v prazna okenca.

šolarji pišejo

Učenci OŠ PRIMOŽ TRUBAR IZ BAZOVICE smo dobili letos nove sošolce iz OŠ "Karel Destovnik Kajuh" iz Gropade.

Med seboj smo se že dobro spoznali in se že prav dobro razumemo. Pošiljamo vam nekaj sestavkov

O OBISKU HRANILNICE NA OPČINAH.

31. oktober je svetovni dan varčevanja. Ob tej priložnosti smo učenci iz Gropade, Padrič in Bazovice, v spremstvu učiteljic, obiskali Hranilnico in posojilnico na Opčinah.

Današnja nova Hranilnica stoji sredi Opčin. Prejšnja, mnogo manjša, je bila nasproti srednje šole na Bazoviški cesti. Zunanost nove banke je iz kraškega kamna in cementa. Stavba je raznobarvna in ima veliko oken. Pred banko so stopnice in veliko stebrov, na katerih so luči. Vhodna vrata so električna in se odpirajo vsakemu posebej. Za banko je na vrhu zelo velik parkirni prostor.

Jasna Gojča, 4. r.

Ob dnevu varčevanja smo si ogledali Hranilnico in posojilnico na Opčinah.

Poslopje je nizko, oranžne barve in zelo moderno. Pred banko so gredice. Okna so steklena in neprobojna. Za hranilnico je obširen parkirni prostor. Načrt hranilnice je izdelal arhitekt Marino Kokorovec.

Mitja Jevnikar, 4. r.

Iz pritličja so nas v razne prostore hranilnice vodili bančni uradniki. Po stopnicah smo prišli v podzemni prostor, ki ga imenujejo trezor. Trezor ima posebna vrata, ki se sama zaprejo, a se odprejo le s posebno kartico. Za prvimi vrati so druga vrata, ki vodijo v trezor. Uradnik nam je povedal, da so zelo težka in se odpirajo s posebnim ključem in kombinacijo. V tem prostoru so skrinjice, v katere ljudje spravljajo vrednostne papirje, dragocenosti in slike. Skrinjice varujejo varnostne naprave. Lastnik skrinjice ima ključ. Ključe vseh skrinjic pa ima tudi banka.

David Gregori, 4. r.

Pred trezorjem so bila močna železna vrata. V trezorju imajo razne varnostne naprave. Če pridejo tatovi, jih snemajo s kamerami, ki so na zidu. Sproži se tudi alarm.

Železna vrata odpirajo trije uradniki, ki imajo dolg ključ in poznajo kombinacijo. Zidovi trezorja so zelo debeli.

Damir Križmančič, 4. r.

Hranilnica ima zelo moderne alarmne naprave. Vsa zunanjna okna so neprobojna. Skozi vhodna vrata lahko vstopajo klienti eden za drugim. Med vrati deluje tudi "metal detektor", ki zaznava, če ima kdo na sebi železne predmete. V tem slučaju ostane zaprt med vrati, alarm zazvoni in takoj prihiti čuvaj.

Povsod po banki so nastavljene filmske kamere, ki neprestano snemajo. Vsaka kamera snema določeno število sekund. Kamere vodi centralni računalnik, ki lahko v trenutku sproži alarm, prižge vse luči in pokliče orožnike in policijo. Podzemelska vrata se odpirajo z magnetno kartico in s kombinacijo. Banka ima tudi protipožarni sistem. V banki so vgrajene škatlice, ki takoj "zavohajo" dim in sprostijo plin halon, ki vscrka zrak, tako da ogenj nima več kisika za gorenj. Če v banki začne goreti, računalnik avtomatično pokliče gasilce.

Vasja Križmančič, 4. r.

V Hranilnici in posojilnici deluje mnogo uradov. V vsakem uradu ima uradnik svoj računalnik. Vsi računalniki so povezani z velikim "kompjuterjem", ki deluje kot veliki možgani. Ta veliki kompjuter zelo hitro tipka. Uradnik samo pritisne na gumb in iz kompjuterja pride ven list, na katerem je napisano vse, kar je hotel zvedeti. Računalniki so zelo koristni uradnikom pri njihovem delu. V najkrajšem času jim dajo podatke, ki jih potrebujejo. Dandanes so računalniki v rabi ne samo v banki, ampak tudi po vseh uradih in trgovinah.

Robert Milkovič, 4. r.

Vsi učenci menimo, da je bil obisk Hranilnice in posojilnice zelo poučen in obenem zabaven. Zahvalujemo

se vodstvu in osebju za prijeten sprejem in za darilo.

KAKO SMO DOŽIVLJALI JESEN, pišejo učenci 5. razreda OŠ na PROSEKU.

Moj pogled se izgublja nekje v megli in dežju. Nekam zasanjano gledam. Zopet dežuje! Vesela sem, ker rada berem in opazujem kapljice, ki lezejo po šipah; a istočasno sem žalostna, ker je končalo poletje, ker jesen ni sončna, ker se nisem utegnila naužiti jesenskih bavar.

Ptice obupano letijo, veter odnaša lepe raznobarvne liste, hotela bi jih zaustaviti, a ne vem kako. Mirno ležem na posteljo, vzamem knjigo in berem.

Rada bi se sprehajala med gozdнимi, skoraj zapuščenimi stezami, pokritimi z listjem. Zašumelo bi, komaj bi stopila naprej. Burja bi tulila in vila okrog borov. Z nekaterih dreves bi se spuščali listi kakor drobce na padala. Gozd bi me spočil in vonj po trohnečem lesu in po plesnobi bi bil kar prijeten. Krasni bi bili vsi ti izredno obarvani rujavi listi! Še ptički bi čivkali in žvrgoleli. Na nebu bi opazila jato lastovic, iz daljine bi bile videti neverjetno drobne. Vsekakor bi bila narava pusta in otožna.

Zamislil sem se in se večkrat ozrem proti oknu. Mimoidoči hitjo in upajo, da se ne bodo zmočili. Zavijajo

* PIŠITE! NAJ-spise nagrajujemo * PIŠITE!
Videokaseto prejmejo učenci
5. razreda OŠ na PROSEKU

se v bunde in si z njimi pokrivajo glave. Upam le, da ne bodo vsi jesenski dnevi taki.

Yael Ukmari, 5. r.

Zvonec zazvoni. Konec pouka. Stečem po stopnicah. Spodaj me čaka mama z dežnikom v roki. Zunaj lije kot iz škafa. Z mamo stečeva domov. Tam naju čaka toplo kosilo. Pojem. Nato stečem v svojo sobo. Useđem se za pisalno mizo pri oknu. Strmim pred seboj in razmišljam: "Joj, kako grd je ta letni čas." Nato zagledam staro gospo, ki teče po pločniku. "Brrr! Kako hudo je biti zunaj." Drobne kapljice padajo z neba in drsijo po oknu. Take kapljice, ob katerih postanem živčna. Gosta megla se počasi spušča na zemljo. Čeprav je v jeseni mnogo barv, je zame pust in žalosten letni čas. Nato ležem na posteljo in zasanjano mislim, kako bi bilo, če bi bil sončen dan. Potem vzamem knjigo, a jo hitro spravim, saj s takim vremenom nimam volje ničesar delati. Zato spet grem k oknu in prisluhnem. Ničesar ne slišim, razen šumenja listov in žvižganja burje. Mama me nato pokliče k večerji. Večerjo z užitkom pojem in grem nato hitro v posteljo in zadremam.

Ob sedmih in pol me mama zbudila. Najprej pogledam skozi okno. "Kako lepo", pomislim, "spet je pokukalo sonce." Oblečem se toplo, zdrvim v kopalcico in se umijem z ledeno mrzlo vodo. Nato stečem dol in pozajtrkujem. Nastavim si torbo na ramena, zdrvim na dvorišče in obstr-

mim. Rumeni listi se v rosi bleščijo kot zlatniki. Na tleh je mnogo luž. V šolo pridem, ko zvoni. Usedem se za klop in pozorno poslušam. Nestrpna sem, saj vem, da bom popoldne z mamo in morda tudi s prijateljico odšla v gozd.

Jesen je zame letni čas, ki izraža žalost. Megla, dež, megla, dež, kar naprej to grdo vreme. Tolaži me le misel na to, da bo kmalu Miklavž in še najbolj me veselijo božične in noveletne počitnice.

Meta Starc, 5. r.

JESENSKA

Tam v gozdu vsi že spijo,
zajci se na glas veselijo.
V vrsti so vse gobice,
ki kažejo debele nogice.
Bliža se Svet Martin
in želim si zlat cekin.
Burja piha sem ter tja,
že do polja je prišla.
Zimsko oblečeni smo vsi,
tam v gozdu vse že spi,
pripravljeni za dolgo zimo,
upam, da hitro bo šla mimo.

Veronika Sossa, 5. r.

EN MOJ JESENSKI DAN

Dežuje. Nebo pokriva temna, siva megla. Z okna opazujem vodne kapljice, ki drsijo po šipah. To je prav zabavno gledati. Mislim na ljudi, ki sedaj hodijo vsi premraženi po vasi. No, jaz pa sem v svoji sobi na toplem. Tedaj prileti mimo črn kos. Leti zelo nizko, nenadoma pa sede na vejo. Odprem okno, v istem trenutku pa zapiha močan veter. Kos zleti, jaz

pa zaprem okno. Tedaj se odprejo vrata. Mama je, ki me povabi h kosi lu. Ni mi do jedi, zato raje naprej gledam skozi okno. Spomnim se, da imam popoldne trening odbojke. Razveselim se, stečem iz sobe naravnost ven. Ne dežuje več, le megla je gostila kot poprej. Slišim korake. Ded je, ki danes praznuje rojstni dan. Stečem mu naproti in mu voščim. Ponovno zaslišim korake, tokrat je Alessandro, ki mi reče, naj se vrnem v hišo. Sedem v naslonjač v dnevni sobi in pričnem brati. Burja začne močno švigati, zopet dežuje. Kako lepo! si rečem in obrnem stran. Tedaj začne močno bliskati in grmeti. Luč ugasne. Pol petih je in že je tema. Berem in berem, v istem trenutku pa me mama pokliče. Reče mi, da moram k odbojki.

Po prijetnem treningu se vrnem domov. Večerja je že na mizi. Ko pojem, grem spat, kajti zelo sem utrujena. Ne morem pa zaspiti, ker zunaj močno dežuje. Vzamem knjigo, prižgem luč in berem.

Zunaj je temno, deževno in še megleno. Začne biti polnoč. Vse je tiho, le v moji sobi še gori luč. Jaz pa spim z glavo na odprtji knjigi.

Francesca Antonini, 5. r.

JESENSKA

Prišla je jesen,
ki je kakor plesen,
živali gredo v brloge,
ker imajo glavobole,
ki jih mraz povzroči
in to jih strašno skrbi.

Marco Fusilli, 5. r.

JESEN

Dežuje skoraj vsak dan,
gobe prihajajo na dan.
Vse hitro rumeni,
na vejah šipek rdeči.
Praznovali smo Svetega Martina
spili kozarec novega vina.
Pečenega kostanja si želimo
nič ne mislimo na zimo.

Ivan Černjava, 5. r.

JESEN

Jesen je prišla bogata
in potrkala na vrata.
V košari je nosila
vsakovrstna nam darila.
V vinograd je stopila
in iz grozinja vino strila,
da bo kmet se veselil,
ko na toplem ga bo pil.
In še v gozd je pohitela,
da bo listje rumenela,
da bo travo posušila,
medveda v brlog spodila.
Še k otrokom je hitela
z bundami rame jim odela,
jim zvezke, knjige podarila
in na šolski zvonec zazvonila.

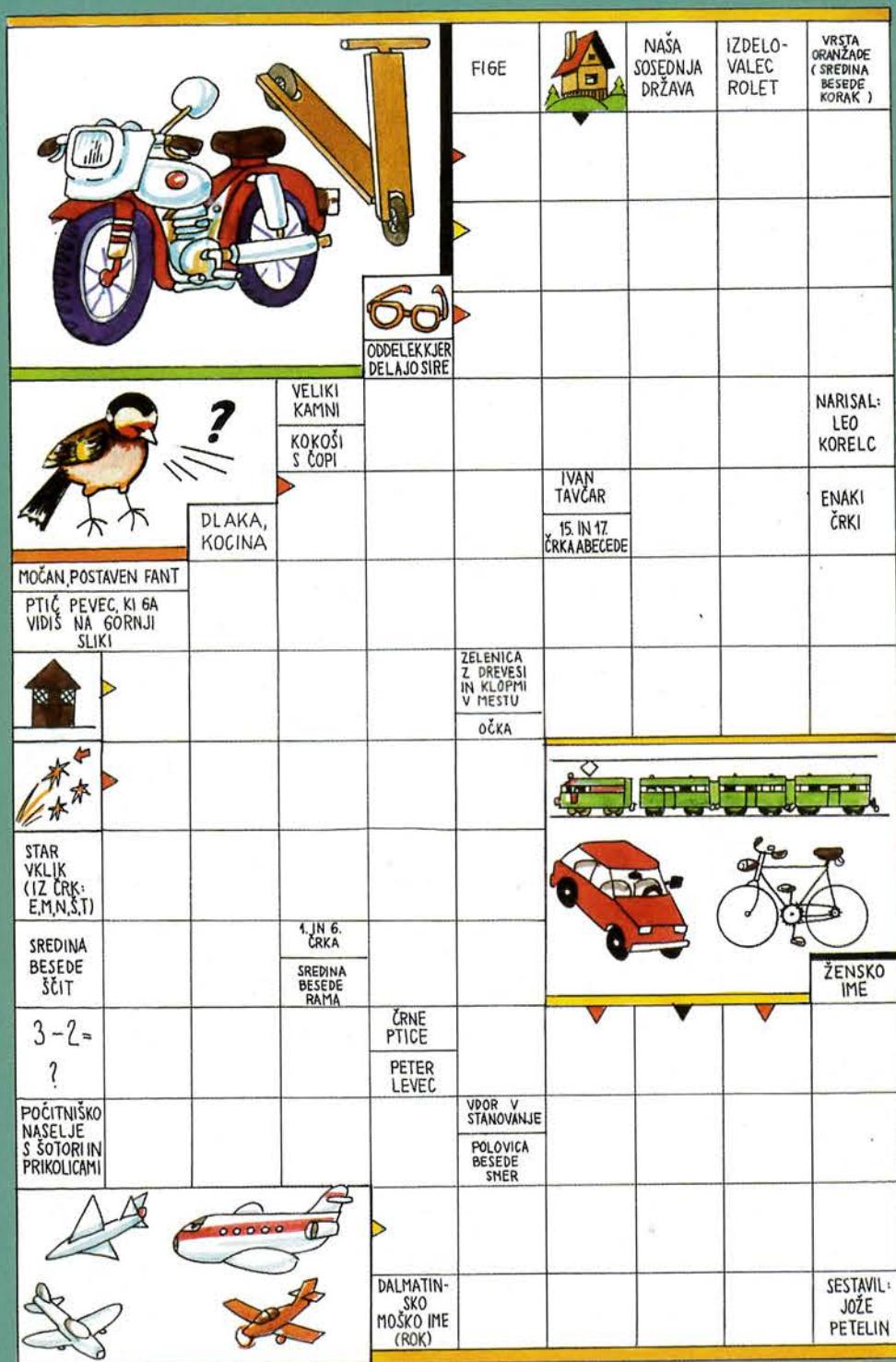
Walter Bullo, 5. r.

Nagrajeni risbici z natečaja za Galebove platničke:

Jan Guštinčič, 2. r.
OŠ PESEK

Nicoletta Dessi, 4. r.
OŠ "Pinko Tomažič"
TREBČE

Rešitve ugank pošljite do 8. januarja na uredništvo Galeba:
Ulica Montecchi 6, 34137 Trst.

REŠITVE UGANK IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

KRIŽANKA MARIČKINE POTREBŠĆINE:

mizica, ravnilo, torba, trikotnik, svinčnik, šilček, tabla

UGANITE IN NARIŠITE: petelin, polž, kokos

VELIKA KRIŽANKA:

Vodoravno: plat, Irena, zidar, stena, tona, ok, kokos, potopis, ekipa, top, koren, dl, aš, rjavka, nl, ekran, jež, api, jate, atek, okop, Jaka

Navpično: opeka, jo, kokošnjak, tir, leto, Koper, žep, izstopanje, pritočki, ak, aj, ledenost, vratna, ananas, odkapek, tara, planika

REŠITVE SO POSLALI:

Martin Tul, Roberto Lombardo, Paolo Vigini, Ana Tina Petkovšek, Giulia Valassi, Antonio Tuso, Tomislav Šikić, Michele Sorini, Karlo Zornada, Matteo Feruglio, Gerardo Tolentino, Saša Krčalić, Martina Carpani, Angelika Podoš, Marko Bettolo – I.b SŠ – "Ivan Cankar" – SV. JAKOB;

Francesca Antonini, Meta Starc, Veronika Sossa, Martina Kralj, Ingrid Starec, Ivan Černjava, Walter Bullo, Tomaž Nabergoj, David Emili, Marco Fusilli – 5. r. OŠ PROSEK;

Denis Jozza, Morena Calzi, Mitja Jevnikar, Daniel Baldè, Ingrid Žagar, Robert Milkovič, Vasja Križmančič, Petra Žagar, Damir Križmančič, David Gregori, Matej Crismancich, Ivo Križmančič, Lorenzo Bachi, Aleš Gregori, Erika Ghezzo, Vitomir Križmančič, Tanja Ciacchi – 3., 4. in 5. r. OŠ "Primož Trubar" – BAZOVICA;

Sara Magliacane, Vlasta Ušaj, Matjaž Zaccaria, Gorazd Furlan, Simon Leghissa, Ivana Lebhissa, Alice Visintin, Sula Milani, Walter Caharija, Paolo Umari, Ivo Košuta, Damir Kosmina, Andrej Sossi, Danijela Gruden, Alexander Pertot – 3., 4. in 5. r. OŠ "Josip Jurčič" – DEVIN;

Jasmina Sossi, Erika Košuta, Marko Sedmak, Eros Sullini, Matija Sirk, Maurizio Selatti, Samuel Švab, Danja Košuta, Laura Bogatec – 2., 3., 4. in 5. r. OŠ "Albert Sirk" – KRIŽ;

Peter Sosič, Katja Bratoš, Matjaž Mihalič, Urška Ota, Gabriele Ota, Matjaž Romano – 1. r. COŠ "Fran Venturini" – BOLJUNEC;

Karin Malalan, Fanika Starec, Daša Pangerc, Ferenc Vavtho, Federica D'Ercole, Katja Kržman, Urška Daneu, Saša Sossi, Alja Sturma, Aleš Jelerčič, Jagoda Lupinc, Matej Isra, Ivan Zupan, Mirjam Malalan, Jasna Košuta, Roberta Purich, Matija Schillani, Martina Bogatez, Peter Paulin, Erik Starec, Jurij Daneu, Peter Guštin, Ivana Gantar, I. Sossi, Kristjan Feroglia, Robert Cunja, Vida Forčič, Saša Černeka, Martina Malalan, Miran Sosič, Ana Wehrenfennig, Alan Pavat, Devan Jerman, Matjaž Suhadolc, Mitja Suhadolc, Erik Pavletič, Gabrijel Beličič, Maruška Hrovatin, Iris Risegari, Veronika Špacapan, Staška Cvelbar, Andrea Cauter, Matteo Peric, Peter Ferluga, Andrej Vidali, Erik Piccini – 3., 4. in 5. r. OŠ "France Bevk" – OPČINE;

Jadranka Mingot, Inka Žerjal, Boštjan Romano – I. r. SŠ "Simon Gregorčič" – DOLINA.

NAGRADE DOBIJO: Saša Krčalić, Antonio Tuso – I. b SŠ "Ivan Cankar" – SV. JAKOB; Vlasta Ušaj, Danijela Gruden, 3. in 5. r. OŠ "Josip Jurčič" – DEVIN; David Gregori, Tanja Ciacchi, 4. in 5. r. OŠ "Primož Trubar" – BAZOVICA; Laura Bogatec, 5. r. OŠ "Albert Sirk" – KRIŽ; Katja Bratoš, 1. r. COŠ "Fran Venturini" – BOLJUNEC; Federica D'Ercole, Miran Sosič, Veronika Špacapan, 3., 4. in 5. r. OŠ "France Bevk" – OPČINE; Inka Žerjal, I. b SŠ "Simon Gregorčič" – DOLINA.

Zakaj bi tudi ribe ne imele svojega veselja! Sklenile so, da bo njihovo praznično drevesce najlepše, najbolj dragoceno: zbrale so skoljke vseh vrst in velikosti, pa bisere in druge dragulje, navrh pa še cel kup najlepše obarvanih in oblikovanih prodnih kamnov. Potem pa so se spomnile, da pod vodo ni dreves, so samo odsevi na gladini. – Se dobro, da si je rak kar hitro nekaj izmislil: na pesčeno morsko dno je nariral pravljično rastlino in po njenih vejah so potem ribe razpostavile okraske. Tudi svečke seveda, pa kaj ko jih ni in ni bilo mogoče prizgati.

In zakaj vesimo ljudje na božično drevo pisane balončke, steklene zvezde, zlate trakove, puhost sneg, utripajoče kresnice?

Da prikličejo v hiso svetlobo, srečo, toplino.

**Vse to vam voščijo
Slovenski denarni zavodi v Italiji.**

